

, així està el pati

CATALUNYA · L'OFICINA DE VIDA INDEPENDENT PRESENTA UN RECURS CONTRA L'ORDRE QUE REGULA L'ASSISTÈNCIA PERSONAL

“Ens titllen com a objectes de caritat en lloc de subjectes de drets i emancipació”

MIRTA

tació, perquè la gent no es rebel·li. S'ha intentat transmetre que el que jo demanava és un privilegi, quan és un dret. Es veu com un luxe el dret de tenir l'assistència, una cosa que no passaria amb altres drets, com l'educació i la sanitat.

Què més critiques de la llei?

Aquesta llei categoritza les persones per graus, en funció de la teva condició, en comptes de fer un programa individualitzat. El Programa Individual d'Atenció (PIA) hauria de ser personalitzat, per poder conèixer les necessitats que té la persona per viure una vida independent. Fruit d'aquesta cultura que tenim, a vegades, quan es parla d'independència, es parla d'allò que necessites per sobreviure i això no és parlar de vida independent, sinó de *grangerització*, de viure com animals de granja maltractats. Vull tenir igualtat d'oportunitats en relació a un altre ciutadà i aquesta reivindicació és una lluita política.

Hi ha molta gent que passa per la residència en algun moment de la seva vida. És el teu cas?

He viscut molts anys a residències. També sé el que és viure amb els pares i que el teu entorn renunciï a tenir la seva pròpia vida i es creïn relacions de sensació de culpabilitat. Les famílies suporten tot el pes de la manca d'ajudes i la no cobertura de l'estat del benestar. Que et donin la residència com a resposta és violència institucional. Jo condemno les residències, ja que -per mi- no deixen de ser una forma d'opressió i segregació. Si canviéssim la gent amb diversitat funcional per un altre grup humà i el tinguéssim segregat, segurament es veuria així.

“Que et donin la residència com a resposta és violència institucional. Jo condemno les residències, són una forma d'opressió i segregació”

Quin enfocament creus que hauria de tenir la llei?

Hauria d'implicar transformació social, caminar cap a un model d'independència. Això significa no només parlar dels *inputs*, sinó també dels *outputs*. És a dir, no només parlar dels calés que s'han gastat (que, a més, no es tracta d'una despesa, sinó d'una inversió). Parlem d'inversió social i, aleshores, de com canvia la vida de les persones. Significa valorar com afecta a la capacitat de decisió de la gent amb diversitat funcional, a les dones *cuidadores* i al treball digne per les treballadores, la majoria immigrants.

L'Oficina de Vida Independent (OVI), entitat formada per persones amb diversitat funcional, ha presentat un recurs al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) contra l'ordre que regula l'assistència personal a Catalunya i ha sol·licitat la suspensió cautelar de dotze dels seus articles. Segons l'OVI, aquests articles vulneren la legislació vigent, la Constitució espanyola i la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat. Núria Gómez és una de les persones que ha impulsat aquest recurs i assegura que “l'ordre discrimina les persones menors de setze anys, les majors de 64 i les persones amb diversitat intel·lectual, mental o psíquica, ja que els impedeix l'accés a l'assistència personal”. L'OVI -com el Foro de Vida Independiente y Divertad- reivindica el terme diversitat funcional per fugir de la càrrega pejorativa de mots com ‘discapacitada’, ‘minusvàlida’ o ‘disminuïda’ i promou un projecte inspirat en la filosofia de vida independent. Des de fa molt temps, critica que l'ordre promou l'internament de les persones amb diversitat funcional en residències. Precisament, això és el que Núria Gómez va qüestionar al president de la Generalitat José Montilla al programa ‘Tinc una pregunta per vostè’ de Televisió Espanyola. Després de la difusió mediàtica de la seva intervenció, ‘El Periódico’ la va entrevistar. Assegura que l'havien investigada i que sabien que participa en un programa pilot que li permet rebre 320 hores d'assistència personal al mes per valor de 4.170 euros. Gómez denuncia que el periodista fins i tot coneixia quina prestació cobrava per gran invalidesa. Ella, però, mai no va facilitar l'accés al seu expedient ni al programa ni al periodista d'‘El Periódico’. Núria Gómez sent que va ser “objecte d'assetjament i intimidació per part del periodista”.

Gemma Garcia
redaccio@setmanaridirecta.info

Quina era la intenció de la teva intervenció al programa Tinc una pregunta per vostè?

No volia focalitzar la meua intervenció en el finançament i el desplegament de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i atenció de les persones en situació de dependència

(l'anomenada Llei de dependència) -que s'havia fet molt malament-, sinó deixar clar que s'havien creat moltes expectatives en una llei plantejada com a quart pilar de l'estat del benestar, al nivell de l'educació, la sanitat o les pensions. Pensàvem que passàriem d'un estat de dependència a poder tenir independència i autonomia, amb drets garantits i exigibles davant d'un tribunal. També volia

transmetre que no es tracta d'una llei únicament per a la gent amb dependència. Algú pensa que l'educació només és pels infants? És per a tota la població. I la sanitat? La gent se'n beneficia quan ho necessita, però són drets per a tota la població. Tots, en algun moment de la vida, dependrem d'algú. I cal poder decidir com volem ser atesos. Vaig plantejar el dret de tot ciutadà d'escollir com s'han d'encaminar els recursos que estan determi-

“Al programa, vaig plantejar el dret de tot ciutadà d'escollir com s'han d'encaminar els recursos que estan determinant la seva vida”

nant la seva vida. El pressupost executat el 2008 per residències dona una mitjana de 3.200 euros mensuals per persona ingressada. Això equivaldria a vuit hores d'assistència personal diària -si es paga a tretze euros l'hora, tal com estableix la Generalitat com a cost de referència-, cosa que, a mi, em podria permetre viure a casa.

Montilla va respondre que estudiaria el teu cas. A què respon el fet que volgués donar solució a un cas personal?

El rerefons de l'actitud de dir “et dono una ajuda a tu” és la cultura minusval·lidista. És a dir, ajudes per un grupet determinat desvaloritzat. Al plató, molta gent va plantejar temes de caire més personal, però ningú no ha estat investigat. És curiós que m'hagi passat a mi. Jo estava parlant del dret garantit -el que em dona la llei- i no de com cobreixo la meua vida.

Hi ha un problema en la concepció de la diversitat que també afecta la manera de fer política?

Sí. Estem parlant d'una jerarquització de poder segons la qual les persones amb diversitat funcional són encasellades com a éssers inferiors. Se'ns infantilitza -la dependència física la traslladen a una dependència per decidir- i es desvaloritza la pròpia vida de la persona, qualificant-la de càrrega social. S'ha de trencar amb tot allò que genera aquesta mentalitat que ens qualifica com a objectes de caritat en lloc de subjectes de drets i emancipació. A més, aquesta òptica provoca que els rols s'interioritzin i es creï una situació de dependència i submissió. Quan et desmarques d'aquest rol de pidolaire, et desmarques d'allò que la societat espera de tu i t'ataquen cercant el teu descreït personal. Jo vaig fer trontollar alguna cosa. Però la mentalitat pidolaire provoca fragmentació, divisió entre la pròpia gent amb diversitat funcional. Al poder, li interessa aquesta fragmen-